

CHIORA BOOKS

A FREE SAMPLE · უფასო ნიმუში

The Georgian Alphabet

33 letters of the Mkhedruli script

ქართული ანბანი

მხედრული დამწერლობის 33 ასო

ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი

chiorabooks.com

All 33 letters · ყველა 33 ასო

ა a	ბ b	გ g	დ d	ე e	ვ v
ზ z	თ t	ი i	კ k’	ლ l	მ m
ნ n	ო o	პ p’	ჟ zh	რ r	ს s
ტ t’	უ u	ფ p	ქ k	ღ gh	ყ q’
შ sh	ჩ ch	ც ts	ძ dz	წ ts’	ჭ ch’
ხ kh	ჯ j	ჰ h			

Mkhedruli has no capital letters. Apostrophes ’ mark ejective (sharp) consonants.

მხედრულში დიდი ასოები არ არის. აპოსტროფი ’ მახვილ (ეჯექტიურ) თანხმოვანს აღნიშნავს.

A short history of Georgian writing

Georgian is written in its own alphabet, used for the Georgian language for about fifteen centuries. Over time three writing systems developed, one growing out of the other.

Asomtavruli

The oldest. Round, upright letters of equal height. The earliest dated Georgian inscriptions come from the 5th century AD – for example in the Bolnisi Sioni church (493–494) and at a Georgian monastery near Bethlehem. Medieval Georgian tradition credits King Pharnavaz I (3rd century BC) with creating the alphabet; scholars still debate its exact origin.

Nuskhuri

Smaller, more angular letters, used from about the 9th century, mainly in church manuscripts. Together with Asomtavruli it forms the church script called Khutsuri.

Mkhedruli

From mkhedari, “horseman, knight”: the secular script. It appears around the 10th century and slowly became the script of everyday life, including the 12th-century epic The Knight in the Panther’s Skin by Shota Rustaveli. It is the alphabet taught in schools and used for all modern Georgian.

Mkhedruli has no capital and small letters. Five letters of the older alphabet (ჱ ჲ ჳ ჴ ჵ) were dropped in the 19th century, which leaves the 33 letters in this book.

In 2016 UNESCO inscribed the “Living culture of three writing systems of the Georgian alphabet” on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity. UNESCO calls the first script Mrgvlovani (Asomtavruli). All three are still in use today: Mkhedruli everywhere, Asomtavruli and Nuskhuri mainly in the church.

ქართული დამწერლობის მოკლე ისტორია

ქართული ენა საკუთარი ანბანით იწერება, რომელიც დაახლოებით თხუთმეტი საუკუნის განმავლობაში გამოიყენება. დროთა განმავლობაში სამი დამწერლობა განვითარდა, ერთი მეორისგან.

ასომთავრული

უძველესი. მრგვლოვანი, სწორი ასოები. დათარიღებული ქართული წარწერებიდან ყველაზე ადრინდელი V საუკუნისაა – მაგალითად, ბოლნისის სიონის წარწერა (493–494) და ბეთლემთან მდებარე ქართული მონასტრის წარწერები. ქართული შუა საუკუნეების ტრადიცია ანბანის შექმნას მეფე ფარნავაზს (ძვ. წ. III ს.) მიაწერს; მკვლევრები მის ზუსტ წარმოშობაზე დღემდე კამათობენ.

ნუსხური

უფრო წვრილი, კუთხოვანი ასოები; გამოიყენება დაახლოებით IX საუკუნიდან, ძირითადად საეკლესიო ხელნაწერებში. ასომთავრულთან ერთად ქმნის საეკლესიო დამწერლობას – ხუცურს.

მხედრული

სიტყვიდან „მხედარი“ – საერო დამწერლობა. ჩნდება დაახლოებით X საუკუნეში და თანდათან ყოველდღიური დამწერლობა ხდება, მათ შორის შოთა რუსთაველის XII საუკუნის პოემა „ვეფხისტყაოსნის“ დასაწერადაც. სწორედ ამ ანბანს ვსწავლობთ სკოლაში და მასზე იწერება მთელი თანამედროვე ქართული.

მხედრულში დიდი და პატარა ასოები არ არის. ძველი ანბანის ხუთი ასო (ჱ ჲ ჳ ჴ ჵ) XIX საუკუნეში ამოვარდა, ამიტომ დღეს 33 ასო გვაქვს – სწორედ ისინი ამ წიგნშია.

2016 წელს იუნესკომ „ქართული ანბანის სამი დამწერლობის ცოცხალი კულტურა“ კაცობრიობის არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის წარმომადგენლობით სიაში შეიტანა. იუნესკო პირველ დამწერლობას „მრგვლოვანს“ (ასომთავრულს) უწოდებს. სამივე დღესაც გამოიყენება: მხედრული – ყველგან, ასომთავრული და ნუსხური – ძირითადად ეკლესიაში.

01

a

ani · ანი

/ɑ/ · like a in father

02

b

bani · ბანი

/b/ · like b in boy

03

g

gani · განი

/g/ · like g in go

04

d

doni · დონი

/d/ · like d in dog

05

e

eni · ენი

/ɛ/ · like e in bed

06

v

vini · ვინი

/v/ · like v in van

07

z

zeni · ზენი

/z/ · like z in zoo

08

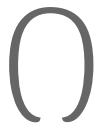

t

tani · თანი

/tʰ/ · aspirated t, as in top

09

i

ini · ინი

/i/ · like ee in see

This is a free sample · ეს უფასო ნიმუშია

You have seen the cover, the overview of all 33 letters, the history of Georgian writing and the first nine letters in large size. The **full version** – every letter on its own large card, with transliteration, name and sound – is **coming soon** and will be unlocked with a **gift code**.

თქვენ ნახეთ ყდა, ყველა 33 ასოს მიმოხილვა, ქართული დამწერლობის ისტორია და პირველი ცხრა ასო დიდი ზომით. **სრული ვერსია** – თითოეული ასო დიდ ბარათზე, ტრანსლიტერაციით, სახელითა და ბგერით – **მალე იქნება** და **სასაჩუქრე კოდით** გაიხსნება.

To learn to write the letters, stroke by stroke, see our workbook *Georgian Alphabet: Learn to Write* at **chiorabooks.com**.

Sample pages only – please do not redistribute. Letters set in Noto Serif Georgian and Italiana, both under the SIL Open Font License 1.1. Transliteration follows the Georgian national system (2002). © 2026 Chiora Books.